

**Kiemelések a 2012. április havi berlini szakdiplomata jelentésből
„Hírek a szakdiplomatóktól” rovat számára
Mezőgazdaság**

Változatlanul jó a hangulat a német mezőgazdasági termelők körében

A Német Parasztszövetség (DBV), a Német Gép- és Berendezésgyártók Szövetségén (VDMA) belül az agrotechnikai szakszövetség, valamint a Mezőgazdasági Járadékbank megbízásából negyedévenként jelenik meg az un. **Agrár Konjunktúra- és Beruházási Barométer**. A Produkt + Markt Piackutató Intézet által összeállított, 1.100 fős reprezentatív minta alapján elvégzett legutóbbi, márciusi állapotnak megfelelő – március 19-én közzétett – elemzés azt mutatja, hogy a **német mezőgazdasági termelők körében összességében továbbra is jó a hangulat, az az előző negyedévhez képest javult is**. Az aktuális gazdasági helyzet és a jövőbeni gazdasági fejlődés megítélését index formában fejezik ki. A mutató szerint márciusban az index értéke 35,3, decemberben 32,6, míg az egy évvel korábbi érték kissé magasabb, 36,2 volt.

Kedvező hatása volt a decemberhez viszonyítva stabil gabona- és sertés-, valamint szarvasmarha áraknak. A megkérdezettek többsége a pozitív alakulásra mérséklően ható költségnyomást emelte ki, mindenek előtt az előző időszakhoz hasonlóan változatlanul magas műtrágya- és takarmányárakon, továbbá a földbérleti díjakon keresztül. Amellett szeptemberhez képest még fokozottabban jelentkezett a magasabb energiaköltségek negatív hatása.

Az aktuális gazdasági helyzet megítélését számszerűen kifejezve, 1-től (legjobb) 5-ig (legrosszabb) osztályozási skálán bemutatva megállapítható, hogy a márciusi átlagérték, 2,64 meghaladta az eddigi legmagasabbat (múlt év decemberi átlagértéket, ami 2,72 volt). A jövőbeni gazdasági helyzet megítélése már kevésbé pozitív, az gyakorlatilag az előző negyedévhez képest változatlan, 3,00 értéket mutat.

Az aktuális helyzet megítélése közel azonosan jó valamennyi üzemi formát tekintve. A legnagyobb javulás a sertés- és baromfitenyésztő gazdaságokban következett be, azokon belül is mindenek előtt a sertéstartóknál. A következő 2 negyedév gazdasági fejlődésének a megítélése ugyanakkor valamivel visszafogottabb volt az utóbbi üzemeknél, mint a szántóföldi növénytermesztéssel és szarvasmarhatartással foglalkozóknál.

Az üzemek beruházási hajlandósága a változatlanul viszonylag jó hangulat ellenére, éves összehasonlításban csökkent. Az főként a megújuló energiákkal kapcsolatos fejlesztéseket érinti. Az üzemek kereken 36 %-a akar a következő hat hónapban beruházni, szemben a 42 %-os előző évi értékkel. A beruházásra tervezett összeg is jóval kisebb. A következő fél évben a német mezőgazdasági üzemek összesen 5,3 Mrd €-t akarnak fejlesztésekre fordítani. Ez 2,0 Mrd €-val alacsonyabb, mint a megelőző év azonos időszakában. A megújuló energiaforrásokra fordítandó beruházások az egy évvel korábbihoz képest a negyedére, 0,6 Mrd €-ra csökkennek (*biogáz*

berendezésekre és napkollektorokra szánt összeg). A tervezett gazdasági épület- és istállófejlesztések, továbbá a gépberuházások viszont elérik az egy évvel korábbi viszonylag magas szintet.

Említést érdemel, hogy az elmúlt évekkel összehasonlítva, a konjunktúrabarméter 2007 decemberében volt a legmagasabb, 39,4 értékkel. Azt követően fokozatosan csökkent, a mélypontot 2009. júniusban érte el, 10,2 indexértékkel. Azóta egyenletes növekedést mértek, múlt év márciusig, majd csak kisebb ingadozás történt.

Legújabb adatok a német élelmiszeriparról

A **Német Élelmiszeripari Szövetség (BVE)** április elején jelentette meg legújabb átfogó, az ágazat gazdasági helyzetét bemutató dokumentumát, „**Az élelmiszeripar számokban 2012**” címmel. A statisztikai adatokból többek között megállapítható, hogy az élelmiszeripar Németország 4. legnagyobb iparága, 2011-ben több mint 163 Mrd € forgalmat ért el, és a közel 6 ezer üzemben 550 ezer főt foglalkoztatott. A külpiaci értékesítés aránya 30 %-ot tesz ki. Az anyag letölthető a Szövetség Internet oldaláról: www.bve-online.de

Lefelé módosították az előrejelzést az idei német gabonatermésről

A **németországi** várható idei **gabonatermésről** az első becslést a Raiffeisen Szövetkezeti Szövetség (DRV) március közepén hozta nyilvánosságra. Akkor összesen 44,7 M tonnás termés eredménnyel számoltak. Az a kifejezetten gyenge múlt évi terméshez képest 7 %-kal (+2,9 M t) nagyobb mennyiséget jelent. **Április közepén a DRV jelentősen csökkentette a prognózis értékét.** A száraz időjárás és az ország nagy részén jelentkezett erős fagyok miatt már csak **41,3 M tonnát várnak**, ami **1 %-kal (0,6 M t) kevesebb mint a tavalyi érték.** *Megjegyzem, hogy 2010-ben 44,3 M t, 2009-ben pedig rekordmennyiség, 49,7 M tonna volt a betakarítás.* A gabona termőterülete egy év alatt 0,6 %-kal, összesen 6,52 M hektárra növekedett. (Márciusban még 2,8 %-kal nagyobb területtel számoltak).

A legújabb, lefelé módosított adatok alapján, a meghatározó gabonafajtából, az őszi búzából mind a termőterület, mind a termésmennyiség jóval kisebb lesz, mint amit egy hónappal korábban vártak. A 4,1 %-kal csökkent termőterületen (3,04 M hektár) 2011-hez képest 6,8 %-kal kevesebb, 20,9 M tonnás termés eredményre számítanak. Rozsnál változatlanul kedvezőbb a helyzet. A 7,5 %-kal nagyobb, 660 ezer hektár termőterületen a magasabb hozamok miatt az előző évvel közel egynegyeddel nagyobb, 3,1 M tonnás termést becsülnék. Árpánál a 3,4 %-kal nagyobb vetésterületen 9,1 M tonna a jelzett termésmennyiség, ami 3,9 %-os növekedésnek felel meg. Jóllehet szemes kukoricát 6,2 %-kal nagyobb, 518 ezer ha termőterületen vetettek, a várhatóan több mint 10 %-kal alacsonyabb hozam miatt kereken 5,0 M tonna (-4,3 %) az előrejelzés.

A DRV repcére korábban közölt termésbecslést is csökkentette. Az aktuális számok: összesen 1,30 M hektár (-0,8 %) vetésterületen az erőteljesen javuló átlaghozamok miatt 4,3 M tonna (+13,0 %) lesz a várható mennyiség.

Mérsékelt tojásáremelkedés

Míg az EU tagállamok nagy részében a **ketreces tojótyúk tartás tilalma** miatt jelentősen nőttek a tojás árak, addig a **húsvéti időszak ellenére sem emelkedett lényegesen a tojás fogyasztói ára Németországban**. Az egyrészt azzal magyarázható, hogy Németországban már 2010. január 1-től tilos volt ez a tartási mód, így elegendő idő állt az átállásra felkészülésre, másrészt nem a húsvéti, hanem a karácsonyi időszakban fogy a legtöbb tojás. A szabad piacokon a tojás árak azért márciustól jelentősen megemelkedtek, és az élelmiszeripar számára komoly költségnövekedést jelentettek.

Mivel a német fogyasztók közel a fele a diszkont láncokban szerzi be a tojást, további közel harmada pedig az egyéb kiskereskedelmi hálózatokban, azok a tartós szerződéses kapcsolataik miatt nem engedték az érdemi áremelkedést. Annak megfelelően, az élelmiszer kiskereskedelmi átlagban, március végén 10 db alternatív tartásban termelt tojás ára 1,28 € volt, 19 Centtel kevesebb, mint 2011. decemberben. Diszkont üzletekben 1,05 € körüli áron lehetett tojást kapni. Bár Németország a tojástermelésben még messze nem önellátó, a termelés egyre jelentősebben bővül.

A szövetségi szakminisztérium adatai szerint, 2010-ről 2011-re az önellátás szintje 57,4 %-ról 68,2 %-ra nőtt. Egy fő átlagosan évente 212 db tojást fogyaszt *(beleértve a feldolgozott termékeket)*, ami 17,34 Mrd darabnak felel meg.

Kevesebb növényvédőszer-maradvány az élelmiszerekben

A Szövetségi Fogyasztóvédelmi és Élelmiszerbiztonsági Hivatalnak (BVL) a növényvédőszer maradványok élelmiszerekben, április közepén kiadott nemzeti jelentéséből megállapítható, hogy a legutóbbi vizsgált évben, 2010-ben **lényegesen csökkent a hazai élelmiszerekben a növényvédőszer-maradvány**. A vizsgált termékek mindössze 1 %-ánál találtak az engedélyezettnél magasabb értéket. A hatósági vizsgálatok 2008-ban még 1,9 %-os túllépést mutattak.

Valamivel rosszabb a helyzet a többi EU tagállamból érkezett termékeknél, ott 1,5 % volt az érték, ami megegyezett a 2009. évivel. Azzal szemben 2008-ban még 3 % volt a határértéket túllépő élelmiszerek aránya. A szakemberek a jelentős csökkenést azzal magyarázzák, hogy 2008. szeptembertől egységes határértékek érvényesek az összes tagállamban. A harmadik országokból importált élelmiszereknél viszont továbbra is gyakori a magas peszticid maradvány. Bár tendenciájában ott is csökkenés tapasztalható, de 2010-ben még mindig a próbák 8,0 %-ánál mértek a határérték feletti értéket *(2008-ban 9,1 %, 2009-ben 8,6 %)*.

GMO szennyezettség kukorica vetőmagban

A Német Növénytermesztők Szövetsége (BDP) és a Német Kukorica - Bizottság (DMK) április elején kiadott közleménye szerint, az idei évben az összesen vizsgált **419 kukorica vetőmag minta közül 11-nél találtak GMO szennyezettséget**. Az érintett vetőmagokat kivonták a forgalomból. A szennyezést öt tartományban (*Alsó-Szászország, Baden-Württemberg, Bajorország, Brandenburg és Thüringia*) találtak. A közlemény többek között kiemeli, feltűnő, hogy a hazai mellett a szennyezett vetőmag elsősorban olyan országokból (köztük Ausztria, Franciaország és **Magyarország**) származik, ahol évek óta tilos a génmódosított kukorica termesztése.

Kevés a nő a szövetségi szakminisztérium vezetésében

Németországban kormánypárti politikusok részéről is komoly kampány folyik a vezetői szinteken az un. nőkvóta bevezetése mellett. A szövetségi tárcaikat tekintve, a **nő vezetőket tekintve az utolsó helyen áll a Szövetségi Élelmezési, Mezőgazdasági és Fogyasztóvédelmi Minisztérium (BMELV)**, amelynek élén pedig a CSU politikusa, Ilse Aigner asszony áll. A statisztikai adatok szerint, a nők aránya a közép- és felső vezetői, azaz az alosztályvezetői (főosztályvezető), ill. az a fölötti szinteken a BMELV-ban csupán 8,7 %. Ez szám szerint azt jelenti, hogy ezekben a kategóriákban a legalacsonyabb, összesen 14 főosztályvezetői posztból mindössze kettőt tölt be nő. A 6 helyettes államtitkár és a három államtitkár mindegyike férfi.

A legtöbb női vezető érthető módon a Családügyi és a Munkaügyi Minisztériumban dolgozik, 29,4 és 28,6 %-os arányban, de például a Környezetvédelmi Minisztériumban is meghaladja az arányuk az egynegyedét. A Mezőgazdaságihoz hasonlóan alacsony, de kissé magasabb a női közép- és felső vezetők aránya a Külügyminisztériumban, de még a Védelmi Minisztériumban is. Amennyiben az osztályvezetői szinteket is figyelembe vesszük a szövetségi szaktárcanál, jobb a helyzet, különösen a fejlődés, hiszen míg 2003-ban az osztályvezető nők aránya 15 % volt, ma már 29 %. Ez a folyamat Ilse Aigner miniszter asszony 2008. év végén történt hivatalba lépése óta erősödött.

Berlin, 2012. május 11.

Dr. Sulyok Ferenc
nköv. tanácsos